

VIEŠOJI ĮSTAIGA „EKOAGROS“

PR-08

MĖGINIŲ ATRINKIMO, PARUOŠIMO IR IŠSIUNTIMO PROCEDŪRA

6 LEIDIMAS

	Pareigos	Vardas, pavardė, parašas	Data
Parengė	Telšių filialo direktorius	Darius Šion	2015-05-23
Parengė	I sertifikavimo skyriaus vadovas	Virginijus Masionis	2015-05-23
Suderino	Kokybės vadovas	Tomas Demikis	2015-05-24
Tvirtino	Direktorius	Antanas Makarevičius	2015-05-25

 VšĮ „Ekoagros“	MĖGINIŲ ATRINKIMO, PARUOŠIMO IR IŠSIUNTIMO PROCEDŪRA PR-08	Leidimo Nr. 6	
		Data: 2015-05-25	Lapas 2 iš 6 lapų

PATVIRTINTA
VšĮ „Ekoagros“ direktoriaus
2009 m. balandžio 28 d.
įsakymu Nr. V-27
(VšĮ „Ekoagros“ direktoriaus
2015 m. gegužės 25 d.
įsakymo Nr. V-25 redakcija)

TURINYS

1. TIKSLAS	3
2. NUORODOS	3
3. TERMINAI IR SANTUMPOS	4
4. ATSAKOMYBĖ	4
5. APRAŠYMAS	4
6. GALIOJIMAS.....	6

 VšĮ „Ekoagros“	MĖGINIŲ ATRINKIMO, PARUOŠIMO IR IŠSIUNTIMO PROCEDŪRA PR-08	Leidimo Nr. 6	
		Data: 2015-05-25	Lapas 3 iš 6 lapų

1. TIKSLAS

Ekologinės gamybos kontrolę atliekančios įstaigos bendras siekimas yra užtikrinti, kad į rinką būtų tiekiami tik saugūs, ekologinės gamybos galiojančių teisės aktų reikalavimus atitinkantys produktai ir užkirsti kelią galimiems pažeidimams. Siekdama nustatyti, ar gamybos būdai atitinka ekologiškai gamybai teisės aktuose nustatytus reikalavimus, sertifikavimo įstaiga kasmet iš ne mažiau kaip 5 proc. visų jos kontroliuojamų ūkio subjektų savo nustatyta tvarka paima bandinių ir juos ištiria. Į šį vertinimą įtraukiami visi gamybos, paruošimo ir platinimo etapai. Taip pat, tikrinimo metu, kilus įtarimui dėl panaudotų neleistinų produktų ekologinės gamybos ūkio vienetė, nustatyta tvarka būtų paimti mėginiai ir ištirti akredituotoje laboratorijoje, taip pat, siekiant nustatyti galimą užsiteršimą ekologiškai gamybai neleistiniais produktais (Komisijos reglamentas (EB) Nr. 889/2008 65 str. 2 dalis).

Tikrinimo metu kilus įtarimui, užtikrinti, kad išskirtinės kokybės produkto gamyboje buvo panaudoti neleistini produktai ar viršytos leistinių naudoti produktų normos/likučiai (pagal galiojančias produktų specifikacijas), nustatyta tvarka būtų paimti mėginiai ir ištirti akredituotoje laboratorijoje.

Mėginiai gali būti imami pagal iš anksto sudarytą mėginių atrinkimo planą arba ūkio subjekto fizinės patikros metu, kilus įtarimui, kad galėjo būti naudojamos ekologinėje gamyboje neleistinos medžiagos ar produktai.

2. NUORODOS

- Europos Sąjungos Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 patvirtintas 2007 m. birželio 28 d. „dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo ir panaikinamo reglamentą (EEB) Nr. 2092/91“ (OL 2007 L 189, p. 1).
- Europos Sąjungos Komisijos reglamentas (EB) Nr. 889/2008 patvirtintas 2008 m. rugsėjo 5 d., kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo įgyvendinimo taisyklės dėl ekologinės gamybos, ženklavimo ir kontrolės (OL 2008 L 250, p. 1).
- Ekologinio žemės ūkio taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 375;
- 2007 m. lapkričio 29 d. LR ŽŪM įsakymas Nr. 3D-524 „Dėl išskirtinės kokybės žemės ūkio ir maisto produktų“;
- 2008 m. birželio 4 d. LR ŽŪM įsakymas Nr. 3D-308 „Dėl išskirtinės kokybės žemės ūkio ir maisto produktų specifikacijų“.

 VšĮ „Ekoagros“	MĖGINIŲ ATRINKIMO, PARUOŠIMO IR IŠSIUNTIMO PROCEDŪRA PR-08	Leidimo Nr. 6	
		Data: 2015-05-25	Lapas 4 iš 6 lapų

3. TERMINAI IR SANTRUMPOS

Įstaiga – sertifikavimo įstaiga VšĮ „Ekoagros“.

Filialas – VšĮ „Ekoagros“ Telšių ar Utenos filialas.

Pareiškėjas (ūkio subjektas) – fizinis/juridinis asmuo, nustatyta tvarka pateikęs tinkamai užpildytą prašymą sertifikuoti išskirtinės kokybės produktų ar ekologinės gamybos ūkį ir / ar ekologiškos produkcijos tvarkymo / perdirbimo įmonę bei atsakingas už tai, kad jo kontroliuojamame ūkyje/įmonėje būtų užtikrintas reikalavimų laikymasis.

Partija – tame pačiame ūkio subjekte, nepertraukiamo gamybos ciklo metu pagal vienodus gamybos parametrus pagaminta produktų partija ar keletas tokių partijų, laikomų toje pačioje vietoje, kurias galima atpažinti.

Mėginys – tikrintojo atrinkta žaliavos, maisto produkto, pašaro, augalų ar dirvos dalis arba kita medžiaga, naudojama žemės ūkio kilmės produktų gamyboje, paimta iš tikrinamos, didžiausią įtarimą keliančios partijos, vietos ar lauko dalies.

Atsarginis mėginys – ėmimo metu, laikantis visų mėginio paėmimo, pakavimo, plombavimo sąlygų, paimtas mėginys, kuris paliekamas pareiškėjui.

Mėginio plombavimas – darbo metodas, kuris naudojamas siekiant užtikrinti, kad mėginio transportavimo metu būtų neįmanoma išimti ir pakeisti mėginio turinio taros, jos nepažeidus.

4. ATSAKOMYBĖ.

Už procedūros vykdymą atsakingi padalinių vadovai ir darbuotojai, atliekantys veiksmus.

5. APRAŠYMAS.

Sertifikavimo įstaiga ima ir tiria bandinius kiekvienu atveju, kai įtariama, kad naudojami ekologinei gamybai neleistini produktai arba būdai. Pagrindinis mėginiui keliamas reikalavimas – jis turi būti paimtas iš kelių vietų taip, kad atspindėtų norimo iširti objekto charakteristikas (rekomenduojama imti iš tos vietos, kur galima didžiausia tarša). Imant mėginius, turi būti laikomasi visų įmanomų atsargumo priemonių, kad mėginiai nebūtų užteršti ar sugadinti ir dėl to pakeistų tyrimų rezultatus. Rekomenduojama mėginių paėmimui naudoti naujas vienkartinės pirstines.

Mėginius imantis įstaigos tikrintojas atsako už mėginio paėmimą, paruošimą ir pristatymą į įstaigą/filialą. Tiriamos medžiagos kiekis priklauso nuo tyrimo metodo, todėl jau prieš imant mėginį reikia numatyti tyrimo metodą, kokių medžiagų naudojimas ar tarša yra įtariama. Vienam mėginiui paruošti reikalingas iki 1,5 kg (svoris vertinamas vizualiai) tiriamos medžiagos kiekis. Nesant galimybės atrinkti minimalų mėginio kiekį, iš kurio laboratorija pajėgi atlikti norimus tyrimus, imamas

 VšĮ „Ekoagros“	MĖGINIŲ ATRINKIMO, PARUOŠIMO IR IŠSIUNTIMO PROCEDŪRA PR-08	Leidimo Nr. 6	
		Data: 2015-05-25	Lapas 5 iš 6 lapų

įmanomai galimas didžiausias produkto kiekis.

Dirvožemio mėginys formuojamas, imant dirvožemį iš armens sluoksnio, pasirenkant vietą, kur įtariama didžiausia tarša ir neleistinų medžiagų koncentracija.

Iš produktų, augalų, jų likučių, vaisių ir daržovių ar sėklų mėginiai imami ir formuojami iš galimo pažeidimo vietos, atrenkant labiausiai pakitusius augalus, jų dalis, vaisius ar sėklas bei panaudotas medžiagas.

Ekologinės gamybos vieneto tikrinimo metu, radus mineralinių trąšų, augalų apsaugos priemonių, pašarų likučius ir įtarus juos naudojant, o nesant galimybės išsiaiškinti, koks tai produktas (nėra etikečių, pirkimo dokumentų, pareiškėjas nežino arba atsisako įvardinti), galima imti mėginį produkto/panaudotos medžiagos atpažinimui.

Kiekvienam paimtam mėginiui tikrintojas užpildo mėginio atrinkimo aktą (F-042), kurį sudaro du egzemplioriai. Vienas paliekamas pareiškėjui, kitas yra pristatomas į įstaigą/filialą. Abu egzemplioriai patvirtinami parašais. Jei pareiškėjas nesutinka, kad būtų imamas mėginys arba nesutinka pasirašyti ant mėginio atrinkimo akto, privalo raštu (laisva forma) nurodyti priežastis su kokiais faktais ir kodėl nesutinka. Tikrintojas apie tai telefonu informuoja tiesioginį vadovą. Vadovas, įvertinęs situaciją, gali nurodyti kitam įstaigos/filialo tikrintojui vykti į vietą ir dalyvauti imant mėginį arba, esant galimybei, pasikviesti specialistus (pvz. seniūnijos, žemės ūkio skyriaus, konsultavimo tarnybos darbuotoją ar panašiai). Jei mėginys buvo jau paimtas, tačiau pareiškėjas nesutinka pasirašyti, pirminis mėginys gali būti sunaikintas ir imamas naujas mėginys, dalyvaujant trečiam asmeniui, kuris galėtų patvirtinti, jog mėginys buvo paimtas pareiškėjui priklausančiame gamybos vietoje, galimo pažeidimo vietoje.

Visi mėginiai dedami į nenaudotą, švarią ir sandarią pakuotę, patikimai apsaugančią juos nuo taršos. Kiekvieno mėginio ištyrimui paimami trys mėginio pavyzdžiai. Visi trys mėginio pavyzdžiai yra užplombuojami, naudojant numeruotus maišelius su plombavimo juostele arba tarą, kurią plombuojant prilipdoma plomba su numeriu taip, kad nepažeidus plombos nebūtų galima atidaryti. Vienas mėginys paliekamas pareiškėjui, kiti du – pristatomi į įstaigą/filialą ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo mėginio paėmimo dienos. Mėginiai pateikiami filialo direktoriui/tikrinimo skyriaus vadovui kartu su mėginio atrinkimo aktu. Vienas mėginio pavyzdys paliekamas saugoti įstaigoje/filiale kaip atsarginis mėginys, jei būtų suabejota tyrimų rezultatais, kitas – siunčiamas į laboratoriją.

Filialo direktorius/sertifikavimo skyriaus vadovas mėginio atrinkimo aktui (F-042) eilės tvarka suteikia numerį, kurį sudaro: 1) einamieji metai; 2) eilės numeris; 3) raidžių junginys MA (pvz. 15-01MA). Reikiami mėginio pateikimo duomenys įrašomi į mėginių paėmimo registrą (F-087).

Filialo direktorius/sertifikavimo skyriaus vadovas nusprendžia, kurioje laboratorijoje ir

 VšĮ „Ekoagros“	MĖGINIŲ ATRINKIMO, PARUOŠIMO IR IŠSIUNTIMO PROCEDŪRA PR-08	Leidimo Nr. 6	
		Data: 2015-05-25	Lapas 6 iš 6 lapų

kokiais metodais bus tiriamas paimtas. Mėginį supakuoja ir išsiunčia filialo/sertifikavimo skyriaus administratorė.

Mėginys turi būti išsiųstas akredituotai laboratorijai kuo skubiau, bet ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo mėginio pristatymo į įstaigą/filialą. Mėginys į laboratoriją gali būti nesiunčiamas, jei pareiškėjas prisipažįsta panaudojęs neleistinas medžiagas ar kitais atvejais, kai nusprendžiama, kad tirti mėginį nėra tikslinga.

Mėginiai tiriami akredituotose laboratorijose, taikant akredituotus/atestuotus metodus. Įrodymai, kad mėginys ištirtas akredituotu/atestuotu metodu, pateikiami gautame mėginio tyrimo protokole, kuriame nurodomas specialus akreditacijos/atestacijos ženklas.

Gavus tyrimo rezultatus, byla paskiriama ekspertui ir pareiškėjas apie priimtus sprendimus yra informuojamas per 7 darbo dienas nuo rezultatų gavimo dienos.

5. GALIOJIMAS.

Procedūra galioja iki kito jos keitimo.
